

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Подобност теме и кандидата Русо Јелене за израду докторске дисертације

Одлуком 05-01 бр. 3/122-11 од 27.11.2014. године, именовани смо за чланове Комисије за оцену подобности теме и кандидата Јелене Русо за израду докторске дисертације и научне заснованости теме:

„ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ“

На основу материјала приложеног уз Захтев кандидата, Комисија подноси следећи

РЕФЕРАТ

1. Подаци о кандидату

1.1. Биографски подаци

Јелена Русо рођена је 10.10.1987. године у Панчеву где је завршила основну школу „Свети Сава“ 2002. године, а затим и гимназију „Урош Предић“, Панчево, 2006. године. Уписала је Факултет организационих наука исте године на Одсеку за управљање квалитетом као редован буџетски студент. Дипломирала је 2010. године са просечном оценом 8.59, одбравивши дипломски рад на тему „Рециклажа стакла“ уз оцену 10. Током студија обавила је праксу у ХИП Петрохемији Панчево, Сектор квалитет, у периоду од 01.07.2009 до 31.07.2009 године. Дипломске академским (мастер) студије завршила је на Факултету организационих наука 2011. године са просечном оценом 9,86, одбравивши завршни рад на тему: „Самовредновање високошколске установе: Пример ФОН-а“, са оценом 10. У периоду од 16.05.2011 до 24.05.2011 похађала је стручну праксу на ФОН-у. Од 2011. године уписана је на докторске студије на Факултету организационих наука, на одсеку Менаџмент, и положила је све испите са просечном оценом 10. Тематско подручје опредељења за научни рад и усавршавање је у области менаџмент квалитета и стандардизација.

2.1 Стечено научноистраживачко искуство

Крајем 2011. године Јелена је уписала докторске студије на Факултету организационих наука, изборно подручје Менаџмент. Током досадашњих студија положила све планом и програмом предвиђене испите са просечном оценом 10.

Списак положених предмета са ЕСПБ бодовима:

Бр.	Положени предмети на докторским студијама	ЕСПБ
1.	Менаџмент људских ресурса	10
2.	Одлучивање - одабрана поглавља	10
3.	Наука о менаџменту	10
4.	Акредитација и сертификација	10
5.	Стандардизација - одабрана поглавља	10
6.	Статистика у менаџменту	10
7.	Систем менаџмента животном средином	10
8.	Менаџерски стрес	10
9.	Систем менаџмента квалитетом	10

Пријава теме докторске дисертације је одобрена одлуком ННВ на Факултету организационих наука 27.11.2014. године са следећим члановима комисије: проф. др Јован Филиповић, ментор, проф. др Зоран Стојиљковић, члан и проф. др Слободан Миладиновић, члан. Приступни рад је успешно одбранила 20.08.2015. године на тему „ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ“ и остварила 30 ЕСПБ бодова. Укупно је остварила 120 ЕСПБ бодова са просечном оценом 10.00.

У априлу 2012. године Јелена је ангажована као службеник у Меторолошкој лабораторији на Факултету организационих наука и као демонстратор катедри „Менаџмент квалитета и стандардизација“ на предмету "Основе квалитета". У септембру 2014. године на ФОН-у у Београду, била је члан организационог тима конференције: „European Academy for Standardization“ и „11th International Conference “Standardization, Prototypes and Quality: A means of Balkan countries’ collaboration“. У летњем семестру 2015. године Јелена је држала је вежбе за студенте четврте године из предмета „Управљање квалитетом“.

Резултати вредновања наставно-педагошког рада кандидата дају се и у односу на ангажовање на појединачним предметима основних академских студија:

- Управљање квалитетом
2014/2015 (оцењена са 4,75)

Учествовала је у реализацији већег броја научно-истраживачких и стручних пројеката, међу којима се истичу:

- Менаџмент квалитета и стандардизација у образовању“, Факултет организационих наука и Завод за унапређивање образовања и васпитања Републике Србије, аутор и реализатор, 2014, тренутно
- „Improvement of partnership with enterprises by enhancement of a regional quality management potentials in Western Balkans Countries“, TEMPUS пројекат, JP 543662-2013, 2013-2016, члан
- „Развој инфраструктуре Виртуелног универзитета српске дијаспоре (ВУСД) за потребе Срба у региону“, Канцеларија за сарадњу са дијаспором и Србима у региону, Влада Републике Србије, координатор пројекта, 2013-2014, члан

- „Инфраструктура за електронски подржано учење у Србији“ ИИИ 47003, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, 2012-2015, члан
- Формирање центра за стручну обуку кадрова у Новом Пазару, 2011-2012, члан
- „Improvement of Students' Internship in Serbia“, TEMPUS пројекат, JP 510985, 2012-2013, члан
- Израда извештаја о самовредновању факултета организационих наука, 2012, члан

Такође, Јелена је објавила радове у следећим публикацијама:

Рад објављен у часопису националног значаја (M50)

Ruso J., Stojanović V., Occupational health and safety using data mining, *International Journal for Quality Research*, Vol. 6, No. 4, 2012, ISSN: 1800-6450 (M51)

Ruso J., „Samovrednovanje visokoškolskih ustanova“, *Časopis „Kvalitet“*, 2011, ISSN 0354-2408, pp. 403-408 (M53)

Ruso J., Stojanović V., „The interpretation and implementation of SRPS ISO/IEC 17021 standards“, *Časopis „Kvalitet“*, 2011, ISSN 0354-2408 (M53)

Рад објављен на међународном научном скупу (M30)

Ruso, J., Horvat, A., Đurić, M., Trajković, A., (2015). Quality infrastructure in higher education – The case of Serbia. The 2015 International Conference on Education and Modern Educational Technologies (EMET 2015), pp. 135-139, July 16-20, Zakynthos Island, Greece, ISSN: 2227-4618, ISBN: 978-1-61804-322-1. (M33)

Maja Krsmanović, **Jelena Ruso**, Ana Horvat (2011). Waste management as requirement of ISO 14001- situations and problems in Serbia, 8th International Conference „Standardization, Prototypes and Quality: A Means of Balkan Countries' Collaboration“, Thessaloniki, Greece. (M33)

Ana Horvat, **Jelena Ruso**, Marina Dobrota, Mladen Djuric (2013). Gender Analysis of Education System Performances in South-Eastern Europe. *Proceedings of the Advances in Business-Related Scientific Research Conference (ABSRC 2013)*, compact disc, October 02-04, Rome, Italy. ISBN: 978-961-6347-52-5. (M33)

Maja Krsmanovic, Ana Horvat, **Jelena Ruso** (2014). Application of SERVQUAL model in high education. 11th International Conference “Standardization, Prototypes And Quality: A Means Of Balkan Countries' Collaboration”, pp. 127-132, 9-11 September, Belgrade, Serbia, ISBN: 978-86-7680-299-9. (M33)

Ruso J., Krsmanović M., Trajković A., Rakičević Z., „Quality management in public e-administration“, *ICEBML: International Conference on e-Education, e-Business, e-Management and e-Learning*, Dubai, United Arab Emirates. Published: *International Journal*

of Social, Management, Economics and Business Engineering, Vol 7 No 10, 2013, pp. 550-554 (M34)

Ruso J., Mijatović I., Stojanović V., The perception of standards and standardization in public administration researches, *EURAS 2014*, Beograd, Srbija, ISBN:978-3-86073-305-2, 2014, pp. 251-261 (M33)

Krsmanović M., Rakićević Z., **Ruso J.**, Level Of Quality Costs Modeling And Application In The Practice, *11th Annual International Conference on SMEs, Entrepreneurship and Innovation: Management – Marketing – Economic - Social Aspects*, 28-31 July 2014, Athens, Greece (M34)

Рад објављен на националном научном скупу (M60)

Ruso J., Samovrednovanje visokoškolskih ustanova, *VIII skup privrednika i naučnika SPIN: Operacioni menadžment u funkciji održivog ekonomskog rasta i razvoja Srbije*, Beograd 2011, Srbija (M63)

Ruso J., Model upravljanja otpadom - stanje i problemi u Srbiji, *38. Simpozijum o Operacionim istraživanjima SIMOPIS*, Zlatibor 2011, Srbija (M63)

Ruso J., Đurić M., Concepts of standards and standardisation in public administration journals, *XVI International symposium SYMORG: New Business Models and Sustainable Competitiveness*, Zlatibor, June 6-10, 2014, Srbija (M63)

Ruso J., Novaković M., Vujošević M., „Organization reputation and risk: stakeholders perception“, *International Conference SYMORG: Innovative Management and Business Performance*, Zlatibor 2012, Srbija (M63)

Ruso J., Stojanović V., Vukićević M., Zdravlje i bezbednost na radu primenom data mining-a, *XXXIX Simpozijum o operacionim istraživanjima SIMOPIS*, Tara 25–28. Septembar, 2012, Srbija (M63)

1.3 Оцена подобности кандидата за рад на предложеној теми

Кандидат Јелена Русо почела је да се бави научно-истраживачким радом одмах након дипломирања, као истраживач приправник, на пројекту Министарства за образовање и науку под називом „Инфраструктура за електронски подржано учење у Србији“ ИИИ 47003 (Infrastructure for Technology-Enhanced Learning in Serbia), и као учесник у настави на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.

Током рада на факултету стекла је различита знања и то из области: менаџмента квалитета, животне средине, здравља и безбедности на раду, друштвене одговорности, као и области стандардизације, са посебним нагласком на примену у областима образовања, привреде, животне средине и јавне управе.

На основу увида у искуства које је кандидат стекао кроз научно-истраживачке, стручне и остале пројекте, и уз посебну пажњу посвећену разматрању објављених радова кандидата, као и уз упоредну анализу концепата који се налазе у насловима реализованих пројеката и објављених радова са онима из докторске дисертације, сматрамо да кандидат **Јелена Русо** поседује потребно знање, вештине и искуство за израду докторске дисертације на тему: **„ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ“**.

2. Предмет и циљ истраживања

Растући значај квалитета и стандарда у свакодневном животу, пословним активностима, јавној управи и шире и јавном сектору, подстичу потребу да се експлицитно размотри и редифинише однос саме јавне управе и политичке јавности према њима. Предмет истраживања представља преглед, тумачење и поређење различитог поимања квалитета, стандарда као и иницијатива за квалитет. Основни циљ истраживања је да, се кроз креирање концептуалног модела и анализу законодавних и пратећих активности идентификују узроци и импликације поимања и иницијатива твораца политика када су у питању квалитет, инфраструктура квалитета, и стандардизација.

Концептуални модел ће бити испитан на узорку из популације твораца политика у Србији, као и стручњака из области квалитета и стандардизације. Извор података за потребе истраживања ће бити електронски медији (телевизија, новине, конференције, семинари, Web), а у зависности од доступности, постоји могућност спровеђења анкете у популације твораца политика у Србији. У сврху обезбеђивања квалитета истраживања, у плану је коришћење и упитника кроз који ће стручњаци из области квалитета и стандардизације (праксе и науке) дати мишљење о томе како творци политика у Србији поимају квалитет, стандардизацију и инфраструктуру квалитета, које иницијативе предузимају и како се то одражава на креирање политика у Србији.

Већ годинама творци политика и медији у Србији неадекватно интерпретирају информације о различитим питањима, укључујући квалитет, стандардизацију и стандарде и заједно, у комбинацији са недостатком транспарентности, нарушавају поверење јавности. Такође, ово се односи на способност твораца политика да сагледају изазове и шансе који настају у области квалитета, инфраструктуре квалитета и стандарда. Овај рад ће истражити и реторичке способности и стратегије којима се творци политика служе како би описали и исказали свој однос према предметним концептима. Анализа сложене групе питања и преглед литературе ће омогућити боље разумевање, у којој мери су творци политике спремни да уче о квалитету и стандардима и улажу у инфраструктуру квалитета. Они често користе популистички говор, као резултат недовољног знања и информисаности или због личних/партијских интереса и понекад дају нереална обећања, по овим питањима. Популистичка реторика се може дефинисати као комуникација политике кроз одговарајуће реторичке стратегије, као што су изрази емоција, искрености или оба, у одређеним ситуацијама. Спој естетске и популистичке утилитарне реторике, творци политике и политичари, користе са одређеном намером и у циљу придобијања наклоности бирача. Према Radaelli (1995) структура дискурса је приступ који истиче

начин на који креатори политике комуницирају у јавности, користећи знање и реторичке способности, како би обликовали своје изјаве.

Термини „квалитет“ и „стандард“ су посебно занимљиви због свог богатог значења, конотативне разноврстности као и њихове репутације, јер ти термини могу бити двосмислени и могу имати различита и дефиниције значења за различите људе (креаторе политике) у различитим ситуацијама и контекстима. Квалитет као степен до којег скуп својствених карактеристика (производа/услуге) *испуњава захтеве* (производа, система, процеса) (ISO, 2005) и стандард као „документ донет консензусом и одобрен од признатог тела ради постизања оптималног нивоа *уређености* у одређеној области“. (SRPS ISO/IEC Uputstvo 2:2007) Такође, „инфраструктура квалитета“ која је по дефиницији Светске трговинске банке (*World Trade Bank*) „скуп државних и/или приватних организација, уређених одговарајућом регулативом, чије се делатности односе на израду и доношење стандарда и издавање доказа о *усаглашености* са њима у сврху побољшавања подобности производа/услуга, процеса и система за њихову предвиђену намену, спречавања препрека у трговини и олакшавање технолошке сарадње“, има посебног значаја за ово истраживање. У прилог реченом о запостављености квалитета и стандардизације при творби политика у Србији, а што је и тренд у свету, иду и резултати недавно спроведеног истраживања, које је показало да истраживачи, кроз своје научне радове у области јавне управе, концепт „стандард“ поимају најчешће као скуп правила, прописа и норми и то у контексту само-регулисања, регулисања и законског оквира. (Ruso&Mijatović, 2014). Од укупно 2251 анализираних радова из престижних међународних часописа из области јавне управе, само 91 спомиње концепте у вези са стандардизацијом, од тога 55% припада групи у којој је термин „стандард“ споменут у различитим аспектима као што су: национални и међународни стандард, стандарди животне средине, стандарди управљања ризиком, стандардизација, стандарди квалитета, скуп стандарда и други. Од укупног броја анализираних научних радова, само 30% припада категорији где се спомињу конкретни стандарди као што су ИСО 9000, ИСО 14000, ИСО 31000 и ИСО 26000. Такође, само 15% припада категорији радова где су се истраживачи бавили стандардима и стандардизацијом, кроз цео рад или у његовом већем делу, без обзира да ли је у питању конкретан стандард или уопштена дискусија о стандардима.

Триангулација тј. укључивање више извора података, у оквиру овог истраживања, биће једна од примењених метода за прикупљање, интерпретацију и анализу података (Види: Arts&Verschuren, 1999; Blaikie, 1991; Erzberger&Prein, 1997; Farmer et. al, 2006; Guion, 2011; Jick, 1979; Konecki, 2008; Paul, 1996; Arts& Verschuren, 1999). Триангулацијом се комбинују различити резултати истраживања, различити извори података и методе у сврху стварања реалне слике и увида у тренутно стање. Она се односи на употребу више од једног приступа за истраживачка питања у сврху обезбеђивања квалитета. На тај начин истраживачи покушавају да провере валидност својих налаза унакрсном провером са другим методама.

За анализу писаних текстова, приступ који поред лингвистичке анализе узима у обзир културне, идеолошке, политичке и друге карактеристике, које чине контекст у коме се јавља дискурс је „Критичка анализа дискурса“ (*Critical discourse analysis*). Критичка анализа дискурса је област која је посвећена проучавању и анализи писаних текстова у циљу идентификовања извора говорне моће, доминације, неједнакости и пристрасности.

Ова анализа омогућава целокупни преглед ресурса, који се употребљавају у било којој врсти текста, и ставља нагласак на језик и на однос говора и контекста (социјалних, политичких и културних). Примена анализе дискурса у медијима, било електронским или писаним, је посебно интересантно подручје које нуди обиље извора за анализу и као таква сматра се изузетно погодном за предметно истраживање. (Види: Bhatia, 2006; Fairclough, 1995; Gadavani, 2002; Jacobsen, 2010; Mirzaee&Hamidi, 2013; van Dijk, 1993, van Dijk, 2001; Wodak, 2009, Wodak&Mayer, 2002)

Постоји врло мали број радова који су се бавили поимањем квалитета и стандарда од стране твораца политика и политичара. Са друге стране, извори новијег датума приказују како политичари и творци политика поимају јавне библиотеке (Audunson, 2005), (Smith&Usherwood, 2004), (Evjen, 2012), јавно мњење (François, 2007), глобализацију (Hay&Smith, 2010), инфлацију, дуг, дефицит и окружење (Soroka, 2002), ризик (Sjöberg, 2001), (Sjöberg&Sjöberg, 2008; Rundmo&Moen, 2006), „зелена радна места“ (Green jobs) (Kouri&Clarke, 2014), предавање (teaching) (Gee et. al, 2013) криминал (Kossowska et. al, 2012; Welch и др., 1998) климатске промене (Sundblad и др., 2009) и науку (Prpić, 2011). Користећи различите алате и изворе за прикупљање података као што су анкете, интервјуи, електронски медији (новине, телевизија) или конференције и стручни скупови, у овим радовима, често се пореде политичко виђење као и виђење јавности, сручњака и медија, што их препоручује као погодне и за предметно истраживање. Такође, поједини радови су истраживали како се релевантна терминологија користи у политичким говорима. (van Popering, 2014). Примера ради, Pitman (2012) пише о визијама о образовању аустралијских федералних политичара, у њиховим првим обраћањима у Парламенту након избора. Он је политичке говоре (Habermas's communication strategies, 1984) о образовању, повезао са различитим темама као што су економија, демократија, лична веровања и деловања, квалитет и остало. Резултати истраживања, који говоре у прилог претпоставке овог рада, су показали да су политичари имали проблем да дефинишу шта је тачно "квалитет" али су, притом, били врло сигурни да га је потребно побољшавати. Pitman (2012) наглашава да су политичке теме о квалитету у образовању најчешће извор изражавања емоција (као што су термини „нада“, „посвећеност“, „неуморно радити“), ставова (у шта они верују и шта желе) или обећања (шта ће они урадити) (*expressive speech*).

На основу претходних разматрања дефинисани су циљ и задатак истраживања представљеног у приступном раду. Циљ је да се истражи поимање квалитета и стандардизације (и повезаних питања као што су инфраструктура квалитета, систем менаџмента квалитета, други системи менаџмента и квалитет роба/услуга) од стране твораца политика у Србији, као и да се сагледају постојеће иницијативе за квалитет. Задатак је да се применом предложених метода креира и потврди модел који ће омогућити постизање постављеног циља, као и остварење потенцијалних унапређења.

2.1 Осврт на релевантне библиографске изворе и остварене резултате на које се надовезују предвиђена истраживања у предложеној дисертацији

Релевантни библиографски извори на које ће се позивати овај рад, између осталих, су:

- Airey, D., and Chong, K. (2010). National policy-makers for tourism in China. *Annals of Tourism Research*, 37(2), pp. 295-314.
- Akirav, O. (2014). Legislators use of One-Minute Speeches. *Global Journal of Human-Social Science Research*, 14(3), pp. 35-44
- Ammenwerth, E., Iller, C., and Mansmann, U. (2003). Can evaluation studies benefit from triangulation? A case study. *International journal of medical informatics*, 70(2), pp. 237-248.
- Andus V., (2004), O infrastrukturi uopšte i putevima posebno, Građevinski fakultet, Univerzitet u Beogradu
- Audunson R., (2005), How do Politicians and Central Decision-Makers View Public Libraries? The case of Norway, Official Journal of the International Federation of Library Associations and Institutions, Volume 31 (2005) No. 2, pp. 129–222. ISSN 0340-0352 SAGE Publications
- Bachrach, P., and M. S. Baratz. (1963), "Decisions and Nondecisions: An Analytic Framework." *American Political Science Review*, Vol. 57, pp. 632r-42.
- Bas Arts and Piet Verschuren, 1999, *Assessing Political Influence in Complex Decision-making: An Instrument Based on Triangulation*, *International Political Science Review*, Vol 20, No 4
- Belhassen, Y., and Santos, C. A. (2006). An American evangelical pilgrimage to Israel: A case study on politics and triangulation. *Journal of Travel Research*, 44(4), pp. 431-441.
- Besley, T., Montalvo, J. and Reynal-Querol, M. (2011). "Do educated leaders matter?",
- Bhatia, A. (2006). Critical discourse analysis of political press conferences. *Discourse and Society*, 17(2), pp. 173-203.
- Biglaiser, G., and Mezzetti, C. (1997). Politicians' decision making with re-election concerns. *Journal of Public Economics*, 66(3), pp. 425-447.
- Birdthistle N., (2006). Small Family Businesses as Learning Organisations: An Irish Study, PhD Thesis, University of Limerick, Limerick.
- Birkland, T. A. (2014). *An introduction to the policy process: Theories, concepts and models of public policy making*. Routledge.
- Blaikie, Norman WH. 1991, "A critique of the use of triangulation in social research." *Quality and quantity* 25.2, pp. 115-136.
- Blomgren, M. and Rozenberg, O. (eds) (2012). *Parliamentary Roles in Modern Legislatures*. Routledge/ECPR studies in European Political Science
- Bloom D. and Rosovsky H. (2003). Why Developing Countries Should Not Neglect Liberal Education. *Liberal Education*, vol. 89, no. 1, pp.16-23.
- Bowler, S., Donovan, T. and Karp, J.A. (2006) Why Politicians Like Electoral Institutions: self-interest, values, or ideology? *Journal of Politics*, 68(2), pp. 434-446. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1468-2508.2006.00418.x>
- Bown K., Sumsion J., Press F., (2009), Influences on Politicians' Decision Making for Early Childhood Education and Care Policy: what do we know? What don't we know?, *Contemporary Issues in Early Childhood*, Volume 10, Number 3, pp. 194-217
- Božanić D, Popović J., (2012), Horizontalni pravni okvir u oblasti infrastructure kvaliteta u Republici Srbiji, Ministarstvo finansija i privrede Republike Srbije, ISBN: 978-86-88295-12-3, pp. 35
- Bryman, A. (2004). Triangulation and measurement. *Loughborough University, Department of Social Sciences, United Kingdom: K. n.*
- Campbell D.T., and Fiske D., (1959) Convergent and Discriminant Validation by the Multitrait-Multimethod Matrix, *Psychological Bulletin*, vol. 56, no. 2, pp. 24-31.

- Caplan, N. 1979. The Two Communities Theory and Knowledge Utilization. *American Behavioral Scientist* 22, pp. 459-70.
- Choi, B. C., Pang, T., Lin, V., Puska, P., Sherman, G., Goddard, M., ... and Clottey, C. (2005). Can scientists and policy makers work together?. *Journal of Epidemiology and community health*, 59(8), pp. 632-637.
- Christian Erzberger, Gerald Prein, 1997, Triangulation: Validity and empirically based hypothesis construction, *Quality and Quantity*, Vol. 31, Issue 2., pp. 141-154 (<http://link.springer.com.proxy.kobson.nb.rs:2048/article/10.1023/A%3A1004249313062> , 08.12.2013)
- Clapp, Charles L. (1963), *The Congressman: His Work as He Sees It*. Washington, DC: Brookings Institution.
- Cohen, J., Tsfati, Y., and Sheaffer, T. (2008). The Influence of Presumed Media Influence in Politics Do Politicians' Perceptions of Media Power Matter?. *Public Opinion Quarterly*, 72(2), pp. 331-344.
- Cornélis, B., and Brunet, S. (2002). A policy-maker point of view on uncertainties in spatial decisions. *Spatial data quality*, pp. 168-185.
- Creswell, J. W. (1994). *Research Design: Qualitative and Quantitative Approaches*, London: Sage Publications.
- Denzin, N. K. (1970) *The Research Act in Sociology*, Chicago, Aldine.
- Denzin, N. K., 1978 ,*The Research Act*, 2d ed. New York: McGraw-HI.
- Devlin, L. (1962). Law, Democracy, and Morality. *University of Pennsylvania Law Review*, pp. 635-649. <http://www.jstor.org/stable/3310570> (Преузето 12.07.2015)
- Dreher, A., Lamla, M. J., Lein, S. M., and Somogyi, F. (2009). The impact of political leaders' profession and education on reforms. *Journal of Comparative Economics*, 37(1), pp. 169-193.
- Duverger, M. (1954). *Political Parties*. London: Methuen
- El Araby, S. Quality Infrastructure: The road towards Nation's competitiveness. <http://www.eos.org.eg/NR/rdonlyres/E52EBEE0-0C89-4B86-8DDA-EF7284F09047/700/QualityInfrastructurebyDrSherifElAraby.pdf> (Преузето 14.07.2015)
- Escribano, A., Guasch, J. L., and Pena, J. (2010). Assessing the impact of infrastructure quality on firm productivity in Africa: cross-country comparisons based on investment climate surveys from 1999 to 2005. *World Bank Policy Research Working Paper Series*, <http://dx.doi.org/10.1596/1813-9450-5191>, <http://www.eco.uc3m.es/temp/09-86-49.pdf> (Преузето 18.08.2015)
- Evjen, S. (2012). Placing the public library—a comparative analysis of political perceptions. *Det Informationsvidenskabelige Akademi Danish School of Library and Information Science, Institutøst Institutøst*.
- Farmer T., Robinson K., Elliott S. and Eyles J., (March 2006), Developing and Implementing a Triangulation Protocol for Qualitative Health Research, *QUALITATIVE HEALTH RESEARCH*, Vol. 16 No. 3, pp. 377-394
- Fetzer, A., and Bull, P. (2012). Doing leadership in political speech: Semantic processes and pragmatic inferences. *Discourse and Society*, 23 (2), pp. 127-144. <http://das.sagepub.com/content/23/2/127.full.pdf+html>
- Flick, U., Garms-Homolová, V., Herrmann, W. J., Kuck, J., and Röhsch, G. (2012). “I Can’t Prescribe Something Just Because Someone Asks for It...”: Using Mixed Methods in the Framework of Triangulation. *Journal of Mixed Methods Research*, 1558689812437183.

- Frota, M. N., Racine, J. L., Blanc, F., Rodrigues, P., Ibragimov, S., Torkhov, D., and Osavolyuk, S. (2010). Assessment of the Ukrainian quality infrastructure: challenges imposed by the WTO and commitments to EU accession. *Key engineering materials*, 437, pp. 611-615
- Gadavani, S. (2002). Discursive strategies for political survival: a critical discourse analysis of Thai no confidence debates (Doctoral dissertation, University of Leeds).
- Garvin, T. (2001). Analytical paradigms: the epistemological distances between scientists, policy makers, and the public. *Risk Analysis*, 21(3), pp. 443-456. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/0272-4332.213124/abstract>
- Gee, D., Lesley, M., and Matthews, M. K. (2013). Situated Identities, Competing Cultural Models: Discourse Analysis of Policy Makers' Views on Teaching. *Journal of Educational Research and Practice*, 3 (1), 4, pp. 50-64
- Geys, B. (2013). Election cycles in MPs' outside interests? The UK house of commons, 2005-2010. *Political Studies*, 61(2), pp. 462-472.
- Goldfinch, S. (1999). Remaking Australia's Economic Policy: Economic Policy Decision-Makers During the Hawke and Keating Labor Governments. *Australian Journal of Public Administration*, 58(2), pp. 3-20.
- Gonçalves, J. and Peuckert J. (April 2011) Measuring The Impacts Of Quality Infrastructure: Impact Theory, Empirics and Study Design PTB
- Goot, M. (2005). Politicians, public policy and poll following: Conceptual difficulties and empirical realities. *Australian Journal of Political Science*, 40(2), pp. 189-205.
- Guasch, J. L. (2007). *Quality systems and standards for a competitive edge*. World Bank Publications.
- Guion, L. A., Diehl, D. C., and McDonald, D. (2011). Triangulation: Establishing the validity of qualitative studies. Visit the EDIS website at <http://edis.ifas.ufl.edu>.
- Hanson, William E., et al. "Mixed methods research designs in counseling psychology." *Journal of counseling psychology* 52.2 (2005), pp. 224.
- Haug, M., and Koppang, H. (1997). Lobbying and public relations in a European context. *Public Relations Review*, 23(3), pp. 233-247.
- Hay, C., and JO-ANNE SMITH, N. I. C. O. L. A. (2010). HOW POLICY-MAKERS (REALLY) UNDERSTAND GLOBALIZATION: THE INTERNAL ARCHITECTURE OF ANGLOPHONE GLOBALIZATION DISCOURSE IN EUROPE. *Public Administration*, 88(4), pp. 903-927.
- Hulnick, A. S. (1986). The intelligence producer-policy consumer linkage: A theoretical approach. *Intelligence and National Security*, 1(2), pp. 212-233.
- Hy, R. J., Venhaus, M., and Sims, R. G. (1995). Academics in service to the legislature: Legislative utilization of college and university faculty and staff. *Public Administration Review*, pp. 468-474. <http://www.jstor.org/stable/976771>
- ISO (2005). *ISO 9000: Quality Management Systems: Fundamentals and Vocabulary*. International Organization for Standardization (ISO)
- ISO (2010). *ISO 26000: Guidance on Social Responsibility*. International Organization for Standardization (ISO)
- ISO (2014). ISO/IEC 17011:2004, Оцењивање усаглашености - Општи захтеви за акредитациона тела која акредитују тела за оцењивање усаглашености, Међународна организација за стандардизацију (ИСО), 2004
- ISO, (2005), ISO and conformity assessment, Brochure, ISBN 92-67-10403-9, www.iso.org/iso/casco_2005.pdf (Преузето 14.07.2015)

- ISO, (2006), Metrology, standardization and conformity assessment, ISBN 92-67-10416-0, www.iso.org/iso/devt_3pillars_2006.pdf (Преузето 14.07.2015)
- ISO, (2013), National Standards Bodies in Developing Countries, ISBN 978-92-67-10582-6, pp. 35, http://www.iso.org/iso/fast_forward.pdf (Преузето 14.07.2015)
- ISO/IEC (2008), СРПС ИСО/ИЕЦ 17000:2008, Оцењивање усаглашености – Речник и општи термини, Институт за стандардизацију Србије, 2008
- Jack, E. P., and Raturi, A. S. (2006). Lessons learned from methodological triangulation in management research. *Management Research News*, 29(6), pp. 345-357.
- Jakšić B. (2007), Priprema Srbije za integraciju sa EU – segment unutrašnjeg tržišta, *Kvalitet*, vol. 17 (7-8), pp. 36-39
- Jick, T. D. (1979). Mixing qualitative and quantitative methods: Triangulation in action. *Administrative science quarterly*, pp. 602-611. (<http://www.alejandrogg.com.mx/AddFiles8/Jick-Triangulacion-metodologia.pdf>, (Последњи преглед 18.08.2015))
- Jones, B. and Olken, B. (2005). "Do leaders matter? National Leadership and
- Jones, H., (2009), State-of-the-art Literature Review on the Link between Knowledge and Policy in Development, Working Paper No. 5: Overseas Development Institute (ODI) IKM Emergent
- Juran, J. M., Gryna, F. (1993). *Quality Planning and Analysis. 3rd edition*. McGraw-Hill: New York
- Kaarls, R. (2007). Metrology, essential to trade, industry and society. *Accreditation and quality assurance*, 12 (8), pp. 435-437.
- Kaščelan B. (2009), Gde prestaje lobiranje i počinje korupcija, *PROFIT Magazin*, broj 12 http://www.profitmagazin.com/izdanja/broj_12/balsa_kascelan_-_gde_prestaje_lobiranje_i_pocinje_korupcija.150.html
- Kellermann M. and Keller D.P, (2014), Leveraging the Impact of Business Environment Reform: The Contribution of Quality Infrastructure, Working Paper, The Donor Committee for Enterprise Development
- Kilpatrick Dean (2000). Definitions of Public Policy and Law, <http://www.musc.edu/vawprevention/policy/definition.shtml/>, (accessed October 09, 2011).
- Knecht, T., and Weatherford, M. S. (2006). Public opinion and foreign policy: the stages of presidential decision making. *International Studies Quarterly*, 50(3), pp. 705-727.
- Konecki K. T. (2008), Triangulation and Dealing with the Realness of Qualitative Research, *Qualitative Sociology Review Volume IV, Issue 3*, pp. 7-28
- Kossowska, A., Buczkowski, K., Klaus, W., Rzeplinska, I., and Wozniakowska-Fajst, D. (2012). Politicians, Media, and Society's Perception of Crime. *Crime and Transition in Central and Eastern Europe*, pp. 37.
- Kouri R., and Clarke A. (2014), Framing 'Green Jobs' Discourse: Analysis of Popular Usage, *Sustainable Development*, 22, pp. 217–230. doi: [10.1002/sd.1526](https://doi.org/10.1002/sd.1526)
- Krehbiel, K. (1992). Information and legislative organization. University of Michigan Press
- Kreppel, A. (1999). What affects the European Parliament's legislative influence? An analysis of the success of EP amendments. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 37(3), pp. 521-537.
- La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A., and Vishny, R. (1999). The quality of government. *Journal of Law, Economics, and organization*, 15(1), pp. 222-279.

- Lammintakanen, J., and Kinnunen, J. (2004). Social and health-care priorities of local politicians in Finland: do the attitudes of politicians reflect the actual processes in municipalities?. *International Journal of Social Welfare*, 13(1), pp. 69-76.
- Lamy P., (June 2011), Clear economic benefits Why get involved with standards ?, ISO Focus+, Vol. 2, No. 6, pp 31-33, www.iso.org/iso/focus +
- Lasswell, H. D. (1948). Power and personality. New York: W. W. Norton.
- Lee, D., Loutas, N., Sánchez-Nielsen, E., Mogulkoc, E., and Lacigova, O. (2011). Inform-consult-empower: a three-tiered approach to eParticipation. *Electronic Participation*, pp. 121-132, Springer Berlin Heidelberg
- Lindblom, C.E. (1980), The Policy-Making Process. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall
- Mathison, S. (1988). Why triangulate? Educational Researcher, Vol. 17, No. 2, pp. 13-17
- Mertens, D. M., and Hesse-Biber, S. (2012). Triangulation and Mixed Methods Research Provocative Positions. *Journal of Mixed Methods Research*, 6(2), pp. 75-79.
- Monngakgotla O., (2007), Policy makers' knowledge and practices of intellectual property rights on Indigenous Knowledge Systems in Botswana, Master dissertation, Faculty of Education, University of Pretoria
- Monroe, A. D. (1998). Public opinion and public policy, 1980-1993. *Public Opinion Quarterly*, pp. 6-28.
- Mooney, C. Z. (1991). Information sources in state legislative decision making. *Legislative Studies Quarterly*, pp. 445-455. <http://www.jstor.org/stable/440107> (Преузето 08.07.2015)
- Muller, D., and Headey, B. (1996). Agenda-setters and policy influentials: results from the Victorian Agendas Project. *Australian Journal of Political Science*, 31(2), pp. 135-152.
- Murray, J. S. (1999). Methodological triangulation in a study of social support for siblings of children with cancer. *Journal of Pediatric Oncology Nursing*, 16(4), pp.194-200.
- National Co-ordinating centre for public engagement, 2014. Policy makers, Guide to working with policy makers. <http://www.publicengagement.ac.uk/plan-it/who-engagewith/policymakers> (Последњи приступ 16.07.2015)
- Neilson, S. (2001). *IDRC-supported research and its influence on public policy, knowledge utilization and public policy processes: A literature review*. Evaluation Unit, Corporate Services Branch, International Development Research Centre.
- Nussberger A., Özbudun E., Sejersted F., (15-16 October 2010), On the role of the opposition in a democratic parliament, REPORT adopted by the Venice Commission, at its 84th Plenary Session Venice, <http://www.venice.coe.int/> (Преузето 26.07.2015)
- OECD, 2009, Focus on Citizens: Public Engagement for Better Policy and Services: OECD Studies on Public Engagement
- Page B. and Shapiro R., 1983, The American Political Science Review, Vol. 77, No. 1, pp. 175-190
- Page, E. C. (2003). The civil servant as legislator: law making in British administration. *Public Administration*, 81(4), pp. 651-679.
- Paul, J. (1996) 'Between-method Triangulation in Organizational Diagnosis', *International Journal of Organizational Diagnosis*, Vol. 4, Issue 2, pp. 135-153. (<http://www.emeraldinsight.com/journals.htm?articleid=1664829andshow=abstract> , 08.12.2013)
- Pavlović, D., and Stanojević, I. (2012). Političke institucije i ekonomska politika, Empirijski nalazi (2). *Godišnjak FPN*, (07), pp. 7-23.

- Pejović, G., Filipović, J., and Tasić, L. (2011). How to remove barriers to medicines trade in emerging economies: the role of medicines regulatory authority in Serbia. *Accreditation and Quality Assurance*, 16(4-5), pp. 253-261.
- Petry, F. (2007). How policy makers view public opinion. *Policy analysis in Canada: The state of the art*, pp. 375-398.
https://www.poltext.capp.ulaval.ca/sites/capp.ulaval.ca/files/cahier_35.pdf
- Physikalisch Technische Bundesanstalt (PTB, 2007/2), Values and rules for global responsibility Quality infrastructure: a step towards Good Governance, Nemačka 2007
- Pitman, (2012), Selling visions for education: What do Australian politicians believe in, who are they trying to convince and how?, *Australian Journal of Education*, Vol. 56, No. 3, pp. 226-240
- Policy and legal advice centre (PLAC), (2009), Novi paketi mera za unapređenje trgovine proizvodima, pp. 82
- Popering, R. V. (2014). Individual and group differences in the interpretation of terminology: Politicians' use of the term sustainability in the environmental debate.
<https://openaccess.leidenuniv.nl/handle/1887/28325> (Презентација 15.07.2015)
- Popović P., Mitrović R., Jelić M., (2011), Razvoj nacionalne infrastrukture kvaliteta, *Industrija* Vol. 39 No. 3, pp. 223-245
- Powlick, P. J. (1995). The sources of public opinion for American foreign policy officials. *International Studies Quarterly*, pp. 427-451.
- Prpić, K. (2011). Science, the public, and social elites: How the general public, scientists, top politicians and managers perceive science. *Public understanding of science*, 20(6), 733-750.
- Radaelli, C. M. (1995). The role of knowledge in the policy process. *Journal of European public policy*, 2(2), pp. 159-183. DOI: 10.1080/13501769508406981
- Regulation (EC) No 765/2008 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL, 2008, *Official Journal of the European Union*, L 218/30, pp. 2
- Renn, O., Webler, T., Rakel, H., Dienel, P., and Johnson, B. (1993). Public participation in decision making: A three-step procedure. *Policy Sciences*, 26(3), pp. 189-214.
- Rhee Y., 2006, The employee-public-organization chain in relationship management: a case study of a government organization, Dissertation directed by: Professor James E. Grunig Department of Communication (Source: <http://195.130.87.21:8080/dspace/bitstream/123456789/272/1/Rhee-the%20employee-public%20organization%20chain.pdf> , 27.11.2013)
- Rose, Richard. 1993. Lesson-Drawing in Public Policy. London: Chatham House Publishers
- Rundmo, T. R., and Moen, B. R. E. (2006). Risk perception and demand for risk mitigation in transport: A comparison of lay people, politicians and experts. *Journal of risk research*, 9(6), pp. 623-640.
- Ruso J., Mijatović I., Stojanović V., 2014, THE PERCEPTION OF STANDARDS AND STANDARDIZATION IN PUBLIC ADMINISTRATION RESEARCHES, EURAS 2014, Belgrade, Serbia, ISBN:978-3-86073-305-2, pp. 251-261
- Ruso, J., Horvat, A., Đurić, M., Trajković, A., (2015). Quality infrastructure in higher education – The case of Serbia. The 2015 International Conference on Education and Modern Educational Technologies (EMET 2015), July 16-20, Zakynthos Island, Greece, ISSN: 2227-4618, ISBN: 978-1-61804-322-1, pp. 135-139
- Ruso J., Stojanović V., (2012), The interpretation and implementation of SRPS ISO/IEC 17021 standards. *Kvalitet i izvrsnost*, 2012, vol. 1, br. 11-12, str. 77-79

- Sanetra C. and Marbán R., (July 2007), The answer to the global quality challenge: A national quality infrastructure, PTB - Physikalisch-Technische Bundesanstalt , (www.ptb.de)
- Scheiber M. (12.-13. June 2008), The Role of Metrology in Quality Infrastructure and PTB's Technical Cooperation Programme in Eastern Europe, *ISO Regional Workshop on Conformity Assessment, Kiev, Ukraine*, PTB project.
- Searing, D.D. (1994). Westminster's World. Understanding Political Roles, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- SeConS-grupa za razvojnu inicijativu, "Kako poslanici donose odluke, Analiza zakonodavne aktivnosti u Narodnoj skupštini Republike Srbije" – polazni izveštaj, Projekat "Otvoreni parlament", pp. 28.
- Shaukat H., (2010), Industrial competitiveness through quality infrastructure, Pakistan national accreditation council <http://www.pnac.org.pk/index.php?PageId=133>
- Sjöberg, L. (2001b). Political decision and public risk perception. *Reliability Engineering*
- Sjöberg, L., and Drottz-Sjöberg, B. M. (2008). Risk perception by politicians and the public. *Energy and environment*, 19(3), pp. 455-483.
- Smith, K., and Usherwood, B. (2004). The political perception of the public library: the Australian view. Presentation at Challenging Ideas, Brisbane, QLD, Australia.
- Smith, N., and Hay, C. (2008). Mapping the political discourse of globalisation and European integration in the United Kingdom and Ireland empirically1. *European Journal of Political Research*, 47(3), pp. 359-382.
- Stančetić V., 2013. Praktične politike – pojmovno određenje. http://www.gogol.rs/pdf/Prakticne%20politike_ciklus.pdf (Ipeyzero 13.07.2015)
- Stojiljković Z, (2012), Javne politike u izbornoj ponudi“, Konrad-Adenauer-Stiftung, ISBN 978-86-???????, pp. 9-30
- Stojiljković, Z. (2007). Partije u Parlamentu. *DILEME I IZAZOVI PARLAMENTARIZMA*, pp. 105-126 <http://www.fpn.bg.ac.rs/wp-content/uploads/2011/11/Dileme-i-izazovi-parlamentarizma-Cedomir-Cupic.pdf#page=105>
- Stojiljković, Z. (2011). Partijske ideologije, evropski politički prostor i Srbija. *Godišnjak FPN*, (06), pp. 105-118
- Strom, K. (1997). "Rules, Reasons and RoutinesL Legislative Roles in Parliamentary Democracies". In Muller, W.C. and Saalfeld, T. (eds). *Members of Parliament in Western Europe. Roles and Behaviour*. London: Frank Cass
- Sundblad, E. L., Biel, A., and Gärling, T. (2009). Knowledge and confidence in knowledge about climate change among experts, journalists, politicians, and laypersons. *Environment and Behavior*, 41(2), pp. 281-302.
- Swann, G. P. (2010), "International Standards and Trade: A Review of the Empirical Literature", OECD Trade Policy Papers, No. 97, OECD Publishing, Paris. DOI: <http://dx.doi.org/10.1787/5kmdbg9xktwg-en>
- Thomson, G., Hudson, S., Wilson, N., and Edwards, R. (2010). A qualitative case study of policy maker views about the protection of children from smoking in cars. *Nicotine and Tobacco Research*, 12(9), pp. 970-977.
- Thorkildsen, M., 2011, Political brokers. Master Thesis, Aarhus School of Business and Social Sciences, pp. 4
- Thurmond, V. A. (2001). The point of triangulation. *Journal of Nursing Scholarship*, 33(3), pp. 253-258.
- Tippmann C., 2013, The National Quality Infrastructure, Policy Brief, World Bank

- Tsebelis, G., and Garrett, G. (2000). Legislative politics in the European Union. *European Union Politics*, 1(1), pp. 9-36.
- Turner, F. M. (1980). Public science in Britain, 1880-1919. *Isis*, pp. 589-608.
- Ulrich Harmes-Liedtke, 2010, The Relevance of Quality Infrastructure to Promote Innovation Systems in Developing Countries, Physikalisch-Technische Bundesanstalt (PTB), Germany, pp. 9
- USAID, 2007, Standards, Metrology, Conformity Assessment and The TBT Agreement. Desk Top Reference Handbook, US Agency for International Development
- Van Witteloostuijn, A., and De Jong, G. (2008). Changing national rules: Theory and evidence from the Netherlands (1960–2004). *Public Administration*, 86(2), 499-522.
- Vuković D. (2013), Kako nastaju zakoni u savremenoj Srbiji: Uloga društvenih interesa i institucija u zakonodavnom procesu, *SeConS – Grupa za razvojnu inicijavu*, ISBN 978-86-89515-05-3, pp. 75-79
- Webber, D. J. (1987). Legislators use of policy information. *American Behavioral Scientist*, 30, pp. 612–631.
- Wehmer C.M, Frota M.N, (2012), The role of metrology-related functions for the free movement of goods, XX IMEKO World Congress, Busan, Republic of Korea, pp. 403
- Weiss, C. H. (1979). The many meanings of research utilization. *Public administration review*, pp. 426-431.
- Weiss, C. H. (1982). Policy research in the context of diffuse decision making. *The Journal of Higher Education*, pp. 619-639.
- WHEATLEY, Margaret J., FRIEZE, Deborah (2006). Lifecycle of Emergence: Using Emergence to Take Social Innovations to Scale, Berkana Institute, <http://www.berkana.org/articles/lifecycle.htm>, (accessed October 09, 2011).
- Wheeler, D., and Mody, A. (1992). International investment location decisions: The case of US firms. *Journal of international economics*, 33(1), pp. 57-76.
- World Bank, 2005. The political economy of Gram Panchayats in South India: Results and policy conclusions from a research project, Edward Elgar Publishing Limited, UK.
- WTO, ISO, IEC and World Trade. ISO/IEC Information Centre, 2006-03-03. International Organization for Standardization, www.iso.org
- Zakon o narodnoj skupštini, "Sl. glasnik RS", br. 9/2010
- Zakon o akreditaciji („Службени Гласник РС”, бр 73/10 од 12. октобра 2010. Године)
- Zakon o изменама и допунама закона о стандардизацији, (2015) „Службени гласник РС”, број 36/09 <http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/lat/pdf/zakoni/2015/648-15%20lat.pdf> (Преузето 08.08.2015)
- Zakon o метрологији („Службени Гласник РС”, бр 30/10 од 05. маја 2010. године)
- Zakon o министарствима, "Сл. гласник РС", бр. 44/2014
- Zakon o стандардизацији ("Сл. гласник РС ", br. 36/2009 i 46/2015)
- Zakon o техничким захтевима за производе и оцењивање усаглашености производа („Службени Гласник РС”, бр 36/09 од 15. маја 2009. године)
- Извештај о спроведеној јавној расправи о предлогу стратегије унапређења система инфраструктуре квалитета у републици србији за период 2015-2020. године, На основу члана 41. став 10. пословника владе („службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), www.tehnis.privreda.gov.rs (Преузето 12.07.2015)

Министарство привреде - Влада Републике Србије, (2015), Стратегија унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015-2020. године, стр. 16-36

Народна скупштина Републике Србије, 2010, пропис ЈЕДИНСТВЕНА МЕТОДОЛОШКА ПРАВИЛА ЗА ИЗРАДУ ПРОПИСА, „Службени гласник РС“, бр. 21/2010 www.parlament.gov.rs (Преузето 05.07.2015)

Народна скупштина Републике Србије, 2010, пропис ЈЕДИНСТВЕНА МЕТОДОЛОШКА ПРАВИЛА ЗА ИЗРАДУ ПРОПИСА, „Службени гласник РС“, бр. 21/2010 www.parlament.gov.rs (Преузето 05.07.2015)

Пејовић Г. (2012), Општи организациони модел агенције за лекове и инфраструктури квалитета, Докторска дисертација, Факултет организационих наука, Београд

Пословник Народне Скупштине Републике Србије, "Сл. гласнику РС", бр. 14 од 20. фебруара 2009

Филиповић Ј. Ђурић М., 2009, Основе квалитета, Факултет организационих наука, Београд, ИСБН 978-86-7680-203-6

Филиповић Ј. Ђурић М., 2010, Систем менаџмента квалитета, Факултет организационих наука, Београд, ИСБН 78-86-7680-209-8

Global infrastructure <http://www.globalinfrastructurellc.com/infrastructure-is-essential/>

The ring of fire <http://www.ringoffireradio.com/2015/03/jon-oliver-americas-infrastructure-is-terrifying/>

Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia <http://www.economy.ge/en/our-services/anational-quality-infrastructure>

The Ministry of Economy of the Republic of Armenia

<http://mineconomy.am/eng/45/gortsaruyt.html>

United nations industrial development organization

[http://www.unido.org/fileadmin/user_media_upgrade/What we do/Topics/Competitive and trade/5_QI_highres.pdf](http://www.unido.org/fileadmin/user_media_upgrade/What_we_do/Topics/Competitive_and_trade/5_QI_highres.pdf)

Akreditaciono telo Crne Gore <http://www.atcg.co.me/cg/organizacije.php?id=1>

Министарство привреде - Сектор за инфраструктуру квалитета И безбедност производа на тржишту <http://www.tehnis.privreda.gov.rs/>

The Southern African Development Community <http://www.sadc.int/about-sadc/>

Bureau international des poids et mesures <http://www.bipm.org/en/committees/cipm/>

International Laboratory Accreditation Cooperation <http://www.ilac.org>

Акредитационо тело Србије www.ats.rs

Институт за стандардизацију Србије www.iss.rs

Министарство привреде Република Србија <http://www.dmdm.rs/cr/index.php>

Oxford dictionaries www.oxforddictionaries.com

Народна скупштина Републике Србије <http://www.parlament.gov.rs/gradjani/pojmovnik-narodne-skupstine.1632.html> <http://www.otvoreniparlament.rs/wp-content/uploads/2015/05/Ka-boljim-zakonima-izvestaj.pdf>

SeConS <http://www.secons.net/>

Демократска странка <http://www.ds.org.rs/dokumenti/ds-program.pdf>

European commission http://ec.europa.eu/enlargement/countries/detailed-country-information/serbia/index_en.htm

Council of Europe <http://www.coe.org.rs/>

Otvoreni Parlament <http://otvoreniparlament.rs/wp-content/uploads/2013/03/Drugi-izve%C5%A1taj1.pdf>

World trade organization http://www.wto.org/english/tratop_e/tbtagr_e.htm#Agreement

Министарство економије и регионалног развоја

<file:///F:/Jelena%20Ruso/Doktorske%20studije/DOKTORAT/Radne%20verije%20i%20materija%20za%20pristupni%20rad/Infrastruktura%20kvaliteta/Radovi%20o%20infrastrukturi%20kvaliteta/WTO/O%20saradnji%20Srbije%20sa%20WTO.htm>

Office of human resources <http://hr.od.nih.gov/workingatnih/competencies/proficiencyscale.htm>

3. Полазне хипотезе

Узимајући у обзир досадашња истраживачка интересовања, предмет рада и циљ истраживања, могуће је поставити полазне хипотезе за даље разматрање у докторској дисертацији:

1. Квалитет и стандарди су недовољно добро схваћени и прихваћени концепти од стране твораца политика у Србији;
2. Место квалитета и стандарда у политикама у Србији великим делом је резултат механичког преузимања решења из постојећих светских модела;
3. Квалитет и стандарди су појмови често маркетиншки коришћени у политичке сврхе;
4. Стручна и шира јавност су свесне неадекватног односа твораца политика у Србији према квалитету и стандардизацији.

4. Научне методе истраживања

Методе истраживања, које ће се користити при реализацији предмета и циљева истраживања, као и разматрању установљених хипотеза, обухватају:

1. методе дескрипције и доказивања за описивање појава и процеса од важности, уз објашњења њихових својствениости и уочавање закономерности веза и односа међу њима, као и утврђивања тачности оваквих спознаја. У оквиру ове методе биће приказане:
 - компарацију постојећих научних приступа
 - методу компилације, која се односи на разматрање могућности преузимања постојећих резултата научно-истраживачког рада, коректно и на уобичајен начин цитираних, као део основе за примену методе моделирања, која се састоји у развоју конкретног модела за стварну појаву, која се експериментално истражује са циљем да се добијени резултати могу пренети назад на саму реалну појаву, у сврху побољшавања,
2. методе анализе и синтезе, које ће бити примењиване кроз поступак рашчлањивања сложених појава, спознаја и закључака на њихове простије саставне делове и елементе, као и обрнуто, кроз поступак изградње систематизованог теоријског знања крећући се од посебног и изолованог ка општем и свеобухватном, када год то околности, у процесу научног истраживања, дозвољавају. У оквиру методе анализе и синтезе посебно ће бити примењена:
 - метода анализе дискурса, анализа појединачних термина и реченица која служи да истражи кључну улогу језика у доменима политике и менаџмента.
 - статистичка метода и анализа, којом се утврђују све релевантне статистичке категорије, у вези са добијеним резултатима и
3. метода триангулације тј. употреба више од једног приступа за истраживачка питања, у циљу валидације резултата и успостављања кредибилитета. Методолошка триангулација ће обухватити:
 - примену и анализу упитника
4. методу мерења, која се примењује како би се стекао неопходан увид у употребљивост резултата свих предложених решења. У оквиру ове методе користиће се и
5. методу индукције – дедукције.

5. Очекивани научни допринос

Главни допринос рада је увид у поимање и свест о квалитету и стандардима међу творцима политика у Србији, и то у различитим областима (образовање, здравство, привреда, међународни односи и друго). Научни допринос рада треба да се огледа у:

- потврђивању значаја поимања квалитета и стандарда од стране твораца политика за друштвено одговорно организовање и одрживи развој,
- детаљном прегледу досадашњих истраживања везаних за поимање квалитета и стандарда од стране твораца политика у Србији,
- критичком осврту на постојеће приступе и резултате истраживања у овој области,
- компаративној анализа постојећих приступа,
- подизању нивоа опште научне и стручне свести о поимању квалитета и стандарда међу творцима политика у Србији,
- примене модела и резултата у циљу побољшавања поимања квалитета и стандардизације од стране твораца политика у Србији, ради постизања одговарајућег нивоа приступа друштвено одговорном организовању и одрживом развоју и
- примени модела и интерпретацији резултата, као и генерисању препорука за потенцијална даља истраживања у предметној области

6. План истраживања и структура рада

- Прикупљање и обрада литературе,
- Анализа постојећих резултата истраживања и
- Пројектовање даљег истраживања.

План истраживања приказан је у табели 1.

Табела 1. План истраживања		
Фазе	Задаци	Методе, технике и алати
Анализа постојећих модела и решења из области	Прикупљање информација и анализа метода	Претраживање стручне литературе и доступних научних радова
Утврђивање потенцијалних фактора који утичу на поимање квалитета и стандарда	Прикупљање информација	Претраживање свих расположивих дигиталних (нарочито интернет) ресурса
Анализа законодавних и пратећих активности	Прикупљање информација (амандмани, јавне расправе, изјаве)	Метода анализе дискурса
Идентификација оквира концептуалног модела за утврђивање и мерење поимања квалитета и	Анализа и развој модела за област истраживања	Метода компилације, метода дескрипције и доказивања, метода анализе и синтезе, метода анализе

стандарда		дискурса
Развој модела	Анализа и развој модела за област истраживања	Системско-процесни приступ, Метода анализе и синтезе
Тестирање модела и вредновање резултата	Тестирање и оцена резултата статистичком методом и методом компарације	Примена и анализа упитника База података електронских медија (е-новине, телевизија) Софтвер за обраду података
Детаљна анализа и установљавање препорука за даља истраживања	Доношење закључака методама анализе и синтезе	Триангулација

Оквирни садржај докторске дисертације требало би да обухвати следећа главна поглавља:

1. УВОД
2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ ПРИСТУПА И МЕТОДОЛОГИЈЕ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У РАДУ
2.1 Предмет и циљ истраживања
2.2 Полазне хипотезе рада
2.3 Методе и главни допринос истраживања
2.3.1 Метода триангулације
2.4 План истраживања
3. ПРЕГЛЕД ЛИТЕРАТУРЕ И РЕЛЕВАНТНИХ ИСТРАЖИВАЊА У ОБЛАСТИ ИНФРАСТРУКТУРЕ КВАЛИТЕТА
3.1 Шта су то квалитет и стандард?
3.2 Шта подразумевамо под инфраструктуром квалитета?
3.3 Повезаност елемената инфраструктуре квалитета
3.3.1 Акредитација као кровни елемент инфраструктуре квалитета
3.4 Улога државе у инфраструктури квалитета
3.5 Национална инфраструктура квалитета
3.6 Елементи инфраструктуре квалитета у Србији
3.7 Институције инфраструктуре квалитета
3.8 Хоризонтални правни оквир инфраструктуре квалитета у Србији
3.8.1 Анализа амандмана на Законе инфраструктуре квалитета
4. ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ
4.1 Шта су политика и творци политика?
4.2 Преглед поимања различитих концепата од стране твораца политика
4.3 Поимање квалитета и стандарда од стране твораца политика кроз законе инфраструктуре квалитета
4.4 Активности посланика у Народној скупштини (2009-2010)

4.4.1 Јавна расправа о законима ИК у Народној Скупштини РС

5. ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА

5.1 Микро, мезо и макро ниво одлучивања

5.2 Фактори који утичу на доношење одлука од стране твораца политика

5.3 Обрада података и приказа резултата

6. ПРЕГЛЕД И АНАЛИЗА ПОЛИТИЧКИХ ДИСКУРСА

7. ЗАКЉУЧАК

8. ЛИТЕРАТУРА

7. Закључак и предлог

На основу образложења предложене докторске дисертације, Комисија закључује да кандидат, **Јелена Русо**, мастер, дипломирани инжењер, испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању и Статутом Факултета, за израду докторске дисертације, с обзиром на елементе изнете у овом извештају. Према мишљењу Комисије, тема **„ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ“** спада у научно подручје које се развија на Факултету организационих наука. Тема докторске дисертације по предмету истраживања, садржају и очекиваним доприносима представља значајно подручје истраживања, како са теоријског, тако и са аспекта примене у пракси, у области Техничких наука, уже научне области Управљање квалитетом.

На основу наведеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета организационих наука да кандидату **Јелени Русо** одобри израду докторске дисертације под насловом **„ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ“** и за ментора именује **проф. др Јована Филиповића**, редовног професора Факултета организационих наука, Универзитета у Београду. Референце ментора се налазе у прилогу реферата.

У Београду, 20.08.2015. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

.....
Проф. др Јован Филиповић, редовни професор
Универзитета у Београду, Факултет организационих наука

.....
Проф. др Слободан Миладиновић, редовни професор
Универзитета у Београду, Факултет организационих наука

.....
Проф. др Зоран Стојиљковић, ванредни професор
Универзитета у Београду, Факултет политичких наука